

Notat

Muligheder for økonomisk støtte til borgerne i forbindelse med takststigninger

Indledning

Når kommunen vil støtte enkeltpersoner eller grupper af personer ud fra et økonomisk eller socialt trængskriterium, kræver det udtrykkelig lovhjemmel.

På ældreområdet er der i pensionsloven hjemmel til følgende tilskud:

- et personligt tillæg efter pensionslovens § 14, stk. 1,
- et helbredstillæg efter pensionslovens § 14 a til betaling af pensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud. Dvs. udgifter til visse typer medicin samt forskellige behandlinger og undersøgelser ved tandlæge, fodterapeut, fysioterapeut, kiropraktor og psykolog. For så vidt angår medicin indebærer reglen, at der udbetales helbredstillæg til dækning af pensionistens egne udgifter til køb af lægemidler, som sygesikringen yder tilskud til,
- et varmetillæg til betaling af varmeudgifter efter pensionslovens § 14, stk. 2,
- et petroleumstillæg efter pensionslovens § 14, stk. 3, til udgifter til petroleum, når anvendelsen af petroleum i dunke på højst 10 l er en nødvendig opvarmningsform i pensionistens bolig,

Varmetillæg og petroleumstillæg ydes af Udbetaling Danmark.

I forhold til støtte til betaling af takster for hjælp efter serviceloven (madservice, vaskeordning mv.) er det reelt kun et personligt tillæg efter pensionslovens § 14, stk. 1, der er relevant. Mulighederne for at yde et sådan tilskud gennemgås nedenfor.

Om personligt tillæg

Personligt tillæg ydes til pensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige. Tillæg ydes til nødvendige og rimelige udgifter, som pensionisten ikke selv kan betale. Tillægget ydes som altovervejende hovedregel ikke som et varigt tillæg, men alene frem til pensionisten har haft rimelig mulighed for at indrette sin økonomi på den nye situation.

Personligt tillæg ydes efter en konkret og individuel vurdering af pensionistens (og eventuel ægtefælles eller samlevers) økonomiske

29. april 2024

Sagsnummer
2024-0073343

Dokumentnummer
2024-0073343-2

Center for Administration
Juridisk Afdeling
Borups Allé 41
2200 København N

EAN-nummer
5798009291004

www.kk.dk

forhold. Vurderingen sker på baggrund af det beløb, pensionisten har til rådighed til almindelige leveomkostninger, når pågældende har betalt de faste udgifter til husleje, varme, el, forsikringer, tv-licens og telefonabonnement m.v.

Der vil ofte være forskel på pensionistens *faktiske* rådighedsbeløb og det *beregnete* rådighedsbeløb, idet kun rimelige og nødvendige udgifter medtages i beregningen. Har pensionisten f.eks. en særlig høj huslejeudgift, medtages kun en andel af huslejeudgiften i rådighedsberegningen, svarende til højst rimelige husleje i forhold til boligstøttereglerne.

Københavns Kommune har fastsat *vejledende* rådighedsbeløb i 2024 på:

- **7.000 kr.** pr. mnd. for enlige
- **11.100 kr.** pr. mnd. for gifte/samlevende

Hvis pensionisten selv kan betale en given udgift uden at komme under det vejledende rådighedsbeløb, ydes personligt tillæg ikke.

Det vejledende rådighedsbeløb er fastsat således, at ca. 13 procent udgøres af en *diverse post*, som anses for at dække en rimelig opsparing til nødvendige nyanskaffelser, medicinudgifter, vask, gaver, egenbetalingen ved tandbehandling mv.

Ved ansøgning om personligt tillæg til støtte til betaling af takster for hjælp efter serviceloven foretages en konkret og individuel vurdering af hvorvidt udgiften kan indeholdes i diverse posten. Det får således betydning hvilke *øvrige udgifter* pensionisten har, der *samtidig* forventes indeholdt i diverse posten. Inden tilskud til f.eks. udgift til vaskeordning kan komme på tale, skal der først ske fradrag af det beløb pensionisten selv kan afholde uden at komme under rådighedsbeløbet, og herefter fradrag af det beløb der efter en konkret vurdering anses for indeholdt i diverse-posten.

Pensionistens likvide formue indgår i den samlede vurdering af om pensionisten er berettiget til et personligt tillæg.

Opgaven med vurdering og udbetaling af personlige tillæg ligger i Folkepension København under Kultur- og Fritidsforvaltningen. Det vejledende rådighedsbeløb er politisk behandlet og godkendt af BR.

Særligt vedr. beboere på plejehjem eller plejeboliger

Kommunen har for plejehjemsbeboere fastsat et supplerende *vejledende* rådighedsbeløb på:

- **2.150 kr.** pr. mnd. for enlige
- **3.350 kr.** pr. mnd. for gifte/samlevende

Beløbet fungerer som det vejledende rådighedsbeløb plejehjemsbeboere bør have tilbage efter beboeren også har betalt kommunens takst for servicepakken på plejehjemmet (kost, tøjvask, rengøring, toiletartikler mv.). Taksten for den fulde servicepakke er for 2024 fastsat til 4.555 kr. pr. mnd.

M.a.o. hvis plejehjemsbeboeren selv kan betale udgifter og taksten for servicepakken uden at komme under det supplerende vejledende rådighedsbeløb, ydes personligt tillæg ikke. Hvis udgiften er større, udbetales tilskud med fradrag af det beløb, pensionisten selv kan betale, uden at komme under rådighedsbeløbet.

Personligt tillæg til betaling af takster

Der kan ikke gives en generel bevilling af personligt tillæg til dækning af egenbetalingen til takster for hjælp efter serviceloven til gruppen af allersvageste borgere.

Personligt tillæg kan kun bevilges efter ansøgning og en konkret individuel vurdering af den enkelte ansøgers økonomiske forhold (budgetskema).

Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere hvor mange folkepensionister, der vil kunne opnå tilskud til egenbetalingen til takster efter serviceloven, idet dette afhænger af den individuelle vurdering af den enkelte borger.

Det er imidlertid forvaltningens erfaring, at antallet af pensionister, der kan opnå et personligt tillæg til hel eller delvis dækning af taksterne, er ganske begrænset, og at det beløb, der vil kunne ydes som tillæg typisk er et forholdsvist beskedent beløb. I praksis er der kun mulighed for at yde et personligt tillæg til hel eller delvis dækning af taksterne til pensionister, der *samtidig* har høje udgifter til medicin og/eller tandbehandling mv., således at pensionistens diverse post allerede er allokeret til andre nødvendige udgifter.

Skæv effekt?

Så længe taksterne omtrentligt svarer til de tilsvarende budgetposter, som ligger til grund for de vejledende rådighedsbeløb, vil hovedparten af de pensionister, der kan opnå tilskud, reelt få det, fordi andre nødvendige udgifter har bragt dem under det vejledende rådighedsbeløb eller overstiger diverse posten i rådighedsbeløbet. Det betyder med andre ord, at tilskuddet reelt understøtter andre af borgerens udgifter end dem, som det taksterne dækker for netop denne udvalgte gruppe.